

Seminář č. IV. – Předporozumění v právní interpretaci

Zadání příkladů:

- I. Přečtěte si názor Ústavního soudu na úlohu předvedění v právní interpretaci. Pokuste se vymezit, co znamená pojem „předvedění“ a pojem „předporozumění“ v prostředí právní interpretace.**

Každá právní norma má svůj smysl a účel, jejich rekonstrukce je však spjata s řadou nejistot. Smysl a účel zákona lze dovést především z autentických dokumentů, vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona (uvědomujíc si skutečnost, že ze souhlasu zákonodárce s osnovou návrhu lze pouze prezumovat i jeho souhlas s jejími důvody), a dále z argumentace, přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Smysl a účel zákona lze dále dovést z pramenů práva. Jelikož právní norma s klasickou strukturou (na rozdíl od teleologické právní normy) neobsahuje explicitně vyjádření svého smyslu a účelu, nelze tyto stanovit "bez rekurzu na předvedění interpreta" (O. Weinberger, Norma a instituce. Úvod do teorie práva. Brno 1995, s. 165). Při rekonstrukci smyslu a účelu zákona sehrávají tudíž vlastní představy interpreta o teleologické racionalitě právního ustanovení klíčovou roli. To je vážný důvod pro uplatňování výkladu e ratione legis pouze za splnění určitých podmínek.

Citováno dle nálezu Pl. ÚS-st.-1/96, Sběrka nálezů a usnesení, sv. 9, str. 471, přístupné rovněž na <http://nalus.usoud.cz>.

- II. Přemýšlejte nad úlohou předporozumění v aplikační činnosti orgánů veřejné moci. S poukazem na ustanovení konkrétních právních předpisů odůvodněte a vysvětlíte, v čem spočívají tzv. řídicí ideje těchto institucí:**

- a) veřejný ochránce práv (z. č. 349/1999 Sb.)
- b) orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)
- c) obecný soud
- d) Ústavní soud
- f) orgány činné v trestním řízení (obecně + zvláště státní zastupitelství)

- III. Přečtěte si stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 19.4.2006, sp. zn. Cpjn 201/2005 a návazný náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 78/06 (uloženy ve složce studijní materiály) týkající se problematiky odstoupení od smlouvy. Zamyslete se nad následujícími problémy:**

- 1) Jaké jsou hlavní odlišnosti v nazírání Nejvyššího soudu a Ústavního soudu na daný právní problém?
- 2) Jaké právní principy a hodnoty hrají v dané věci nejvýznamnější roli?
- 3) Jakou roli sehrálo předporozumění těchto institucí v určení správného řešení?
- 4) Jaký je Váš názor na tento problém?

IV. Přečtěte si rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2011, č. j. 1 Afs 91/2010 - 2 (uložen ve složce studijní materiály), a zamyslete se nad následujícími problémy:

- 1) Jak Nejvyšší správní soud vyložil pojem závazek v prostředí zákona o omezení plateb v hotovosti?
- 2) Jaké argumenty přitom použil?
- 3) Který právní princip byl součástí předporozumění Nejvyššího správního soudu při řešení věci?
- 4) Do jaké míry je soud oprávněn dotvářet právo prostřednictvím řešení právního případu?
- 5) Jaký je Váš názor na řešení tohoto případu?